

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De mundana sapientia. cap. lxiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

A **V**FERES malum de medio tui: vt audientes ceteri timorē habeant. *Deut. 19.*

Proximorum plaga castigari atque emendari oportet: ac per aliena mala, Na. suis rebus probè consulere.

Ex alienis calamitatibus hoc commodi capiendum est, vt nostris rebus re- Etè prospiciamus.

Melior esto, alienis malis emendatus.

Pœna sæpè quidem eos quoque, qui peccant, castigat ac meliores reddit: sin minus, ac certè eos, qui propius ad ipsos accedunt. Etenim aliorum cruciatus multos ad meliorem frugem conuertunt, metuentes videlicet, ne eadem patiantur.

B *De studio: & quòd Deo minimè fauente omne studium inutile sit.*

CAP. LXIII.

DOMINO gressus hominis diriguntur. Nisi Dominus *Ps. 36. 126* ædificauerit domū, in vanum laborauerunt qui ædificāt eam.

A Domino diriguntur gressus hominis. Equus paratur *Pro. 20. 21* ad diem belli: Dominus autem salutem tribuit.

Scio Domine, quia non est hominis via eius: nec viri est vt *Hier. 10.* ambulet, & dirigat gressus suos.

C *Est homo laborans & festinans: & tantò magis non abun- Eccl. 11.* dabit. Est homo marcidus, egens auxilio, deficiens virtute, & abundans paupertate. Et oculus Dei respexit illum in bono, & erexit eum ab humilitate ipsius, & exaltauit caput eius: & mirati sunt in eo multi, & honorauerunt Deum, Non volentis neque currentis, sed miserentis est Dei. *Rom. 9.*

Sine Dei indulgentia & fauore fieri non potest, vt quispiam se ad honestum & lau- Basil. dabile vita genus conferat.

Pulcherrima quæque atque optima eligere, ac velle & studere, omnemque laborem sus- Chrysost. ferre, propositi nostri est: at eadem ad finem perducere, nec dilabi sinere, sed ad metā ipsam *Nota ad-* virtutum peruenire, superna gratia est. Virtutem enim Deus nobiscum partitus est: ac nec *uersus li-* eam omnium in nostra potestate reliquit, ne in arrogantiam attollamur: nec rursus eam ipse *beri arbi-* prorsus assumpsit, ne in socordiam declinemus: verum nonnulla parte laboribus nostris re- *trij oppu-* licta, maiori ex parte ipse eam præstat atque absoluit. *gnatores.*

Omnis probæ actionis initium in nostra voluntate consistit: finis autem in Deo.

Volentibus quidem animis nostris Deus fauorem suum adiungit. Si autem animi prom- pritudo desit, Spiritus quoque diuinitus concessus sese contrahit, ac subducit.

Nihil in mortalibus est propriè vtile, ac verè laudabile, quod non diuinitus ipsis con- cedatur.

De mundana sapientia.

CAP. LXIIII.

E **P**ERDAM sapientes de Idumæa, dicit Dominus. *Abd. 1.* Perdam sapientiam sapientum, & prudentiam prudentum reprobabo.

Confusi sunt sapientes, perterriti, & capti sunt: verbum *Hier. 8.* enim Domini proiecerunt.

Filij Agar exquirunt prudentiam, quæ de terra est: nego- *Baruc. 3.* tiatores terræ & Theman, & fabulatores, & exquisitores pru- dentia & intelligentia: viam autem sapientia nescierunt, neque commemorati sunt femitas eius.

Errant Deum quærentes, & volentes inuenire. Etenim cum in operibus illius *Sap. 13.* conuerterentur, inquirunt, & per-suasum habent, quoniam bona sunt, quæ viden-

tur. Iterum autem nec his debet ignosci. Si enim tantum potuerunt scire, ut possent aestimare seculum, quomodo huius Dominum non facilius inuenerunt? Infelices autem sunt, & inter mortuos spes illorum est.

1. Cor. 1. Scriptum est, Perdam sapientiam sapientum, & prudentiam prudentum reprobabo. Vbi sapiens? vbi Scriba? vbi conquistor huius seculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi? Quoniam enim in sapientia Dei non cognouit mundus per sapientiam Deum, placuit Deo per stultitiam prædicationis saluos facere credentes.

1ac. 3. Si zelum amarum habetis, & contentiones sunt in cordibus vestris, nolite gloriari, & mendaces esse aduersus veritatem. Non est enim ista sapientia desursum descendens: sed terrena, animalis, diabolica. Vbi enim zelus & contentio: ibi inconstantia & omne opus prauum. Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, plena misericordia, & fructibus bonis, non iudicans, sine simulatione. Fructus autem iustitiæ in pace seminatur, facientibus pacem.

Basil. Rhetorica, & Poëtica, & argutarum captionum inuentio, multos occupauit: quarum materia falsum est. Nam neque Poëtica sine fabula consistere potest, nec eloquentia sine dicendi artificio, nec sophistica sine captiosis argumentis.

Mundana sapientia abundantia grauis & acerba condemnationis incrementum ipsis afferet: quippe qui, cum in rebus vanis perspicaces essent, ultra in indaganda veritatis cognitione caligarint.

Hom. 8. in Hexa. Quinam noctuis similes sint. Nat. Orat. in plag. græ. Noctua oculis similes sunt, qui in inani sapientia studium atque operam posuerunt. Etenim ut illius oculi noctu valent, interdiu autem obscurantur: sic horum animus ad rerum verarum speculationem acutissimus est: ad veram autem lucis cognitionem hebes & cæcus. Prima sapientia est, sapientiam in verbis & dictionum argutis & fucatis, minimèque necessariis disputationibus sitam pro nihilo ducere. Atque utinam mihi potius quinque verba prudenter eloqui contingat, quam sexcenta in lingua & voce tubæ obscura & incerta, quæ militem meum ad spirituale bellum excitare nequeat. Hanc ego sapientiam laudo, hæc complector, cuius ope ignobiles ita se gesserunt, ut summam laudem, gloriâque consequerentur: ad quam viles & contempti homunculi ceteris prelati sunt: cum qua piscatores

universum orbem Euangelij retibus cinxerunt, ac perfecto illo & contracto verbo fluxam euandamque sapientiam profligarunt. Nec enim qui sermonum sapientiam sibi comparauit, hic protinus apud me sapiens est, nec qui volubilem ac versatilem linguam habet, ceterum imperitum animum, illis utique sepulcris non absimilis, quæ quamuis externa pulchritudine atque elegantia niteant, interne tamen cadaueribus scatent, multumque foetorem tegunt: verum is demum mihi sapiens videtur, qui pauca quidem de virtute verba facit, ceterum per actiones ipsas multa demonstrat, ac per vitam integritatem orationi fidem autoritatèque conciliat. Præstantior meo quidem iudicio existimanda est pulchritudo ea, quæ oculis cernitur, quam quæ sermonis penicillo pingitur: & diuitiæ, quas manibus tenemus, quam quas somnij errore nobis fingimus: & sapientia quæ operibus indicatur, quam quæ verbis splendet. Intellectus enim bonus, inquit ille, facientibus eum: facientibus, inquam, non autem duntaxat prædicantibus.

Qui doctrinarum studiis operam datis, ne nimium fiducia in doctrina ponatis, nec præter quam ratio poscat, sapientes sitis. Qui eruditi & litterati estis, quonam tandem pacto eruditorum nomen obtinere queatis, primario Verbo carentes?

Didymi. Licet nonnunquam vtilitatis causa doctrinam alienam ad breue tempus attingere, atque ad propriam amplexandam rursus se referre. Verbi gratia: Grammatica mulier aliena est. Cum ea commercium aliquanti sper habere commodum est, propter lectionis artificium & acumen. Eodem modo cum Rhetorica, ob sermonis robur ac seriem. Atque item cum Philosophia: quò fides iis astrui possit, quæ repugnare videntur. Posteaquam autem tanquam ex Aegypria Agar, ancilla Saræ, quæ libera est & princeps atque ipsamet sapientia, liberos susceperimus, ad sapientiam, quæ iam inde à iuuenili ætate libera, ac diuino munere concessa

A concessa est, nos conuertamus: vt ex ea quoq; liberos gignamus, hoc est, non iam, vt ab ancilla, disciplinas in sensum cadentes, sed, vt ab ingenia & perfecta, sapientia & prudentia.

De scandalis: & quod ea fugienda sint. CAP. LXV.

B S T V V M abundauit malitia: & lingua tua concinnabat dolos. Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris: & aduersus filium matris tuæ ponebas scandalum. Custodi me à laqueo quem statuerunt mihi. *psal. 49. 140.*

Væ mundo à scandalis. Necessè est enim vt veniant scandala: væ autem homini illi, per quem scandalum venit. Si autè manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & proiice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem vel claudum, quàm duas manus vel duos pedes habentem, mitti in ignem æternum. Et si oculus tuus scandalizat te, abscinde eum, & proiice abs te: bonum tibi est vnum oculum habentem in vitam intrare, quàm duos oculos habentem mitti in gehennam ignis. *Mat. 18.*

Quisquis scandalizauerit vnum ex his pusillis, qui in me credunt, bonum est ei magis, si circumdaretur mola asinaria collo eius, & in mare mitteretur. *Mar. 9.*

Videte ne licètia vestra offendiculum fiat infirmis. Si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in æternum: ne fratrem meum scandalizem. *1. Cor. 8.*

C Sine offensione estote Iudæis & Gentibus, & Ecclesiæ Dei: sicut & ego per omnia omnibus placeo, non quærens quod mihi vtile est, sed quod multis: vt salui fiant. Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. *1. Cor. 10.*

Præclare cum eo agitur, qui nec peccando, nec suspitione laborando, quandiu fieri potest, ac ratio sinit, offensionis scandalique materiam multitudini præbet: quippe cum, is etiam, qui vnum ex paruis offenderint, quàm certa, quàmque atrox & acerba, ab eo, qui mentiri nescit, poena constituta sit, non ignoremus. *Nat. in Apolog.*

De carnalibus hominibus. CAP. LXVI.

D O N P E R M A N E B I T spiritus meus in homine in æternum, quia caro est: eruntque dies illius centum viginti annorum. *Gen. 6.*

Quod natum est ex carne, caro est. Qui de terra est, de terra loquitur. *10. 3.*

Spiritu ambulate: & desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit aduersus spiritum: spiritus autem aduersus carnem. Hæc enim sibi aduersantur. Manifesta sunt autem opera carnis, quæ sunt, fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum seruitus, veneficia, inimicitia, contentiones, emulationes, rixæ, iræ, dissensiones, sectæ, inuidia, homicidia, ebrietates, comessationes, & his similia. quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam qui talia agunt, regnû Dei non consequentur.

E Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt. *1. Cor. 15. Rem. 8.*

Qui secundum carnem sunt, quæ carnis sunt, sapiunt. qui verò secundum spiritû sunt, quæ sunt spiritus, sentiunt. Nam prudentia carnis mors est: prudentia autè spiritus, vita, & pax. Quoniã sapietia carnis inimica est Deo: legi enim Dei nõ est subiecta: nec enim potest. Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt.

Qui carnales sunt, spiritualia facere non possunt: nec qui spirituales sunt, carnalia. Carnalis homo, mentem ad contemplationem minime exercitatam habens, vel potius eam in carnis affectu, tanquam in cæno, defosam gerens, spirituale veritatis lumen proficere nequit. *Ignat. Basil.*

Imperiti, ac mundi amore capti homines, boni naturam ignorantes, ea, quæ nullius præ-